

1. Івашкова О., Крилова Т. Синтаксичні трансформації на рівні речення в англо-українському перекладі роману С. Моєма «Theatre». С. 3. URL : <https://bit.ly/3miDAJd> (дата звернення 15.03.2023).
2. Кобякова І. К. Механізми перекладу складних речень як мінімальної одиниці перекладу в англійській мові. The 4th International scientific and practical conference “Topical issues of the development of modern science” (December 11-13, 2019). Sofia : Publishing House “ACCENT”, 2019. С. 412–420.
3. Козак Т. Б. Особливості художнього перекладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна», Вип. 51, 2015. С. 221–223.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. К. : Юніверс, 2003. 280 с.

Вероніка Нестерчук

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Науковий керівник: доцент А.В. Зорницький

СПЕЦИФІКА АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ Е. ГЕМІНГВЕЯ В ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ АСПЕКТІ

Ернест Гемінгвей - один з найбільш відомих письменників ХХ століття, який знаменитий своїм авторським стилем, що характеризується простотою, прямолінійністю та лаконічністю. У перекладацькому аспекті передача авторського стилю Е. Гемінгвея може бути досить складною, оскільки його стиль має безпосередній вплив на зміст творів.

Розкриваючи ідіостиль Е. Гемінгвея, багато науковців вживають термін «метод айсберга» або «телеграфний стиль».[4] Серед основних особливостей «телеграфного стилю» письменника дослідники вважають влучність і лаконічність мови, стриманість в описах трагічних і надзвичайних ситуацій, конкретність художніх деталей, вміння пропустити необов'язкове.[2]

В творах Гемінгвея «телеграфний стиль» використовується для передачі емоцій та настрою, а також для створення образів та атмосфери. Цей стиль робить текст більш інтенсивним та напруженим, що забезпечує читачеві більш глибоке сприйняття твору.

Однак, переклад творів з телеграфним стилем може бути складним, оскільки інші мови можуть потребувати більше слів для передачі тієї самої інформації. Перекладач повинен знайти еквівалентні мовні засоби, щоб зберегти стиль твору та передати його напруженість та інтенсивність. Крім того, важливо відтворити ритмічність та мелодійність телеграфного стилю, щоб не втратити оригінальний настрій твору. [1]

Обов'язковою рисою є ідея всевідаючого автора, схований сенс вираження думок, який читач розшифровує за допомогою деталей, натяків, символів. Автор не використовує внутрішніх монологів, зрозумілої передачі почуттів героїв, натомість він бере за основу жестикуляцію, позування тощо. У творах Е. Гемінгвея також відсутня відкрито сформульована авторська думка — вона глибоко прихована в підтексті.

Деякі науковці вживають також поняття «мінус-прийом», який пояснюють як мінімальне використання мовних засобів створення художності твору. Мінус-прийом тісно пов'язаний з логічною зв'язкою та замовчуванням. За такою моделлю, текст набуває невідомих смислових відносин, що «добудовуються» читачем за межами наявного змісту тексту. [2]

Способами втілювання мінус-прийому у Е. Гемінгвея виступають навмисний лексико-семантичний пропуск, зміщування, напівпредикативні відокремлені звороти, інфінітивні та номінативні конструкції, вживання часових форм Present та Past Perfect.[2]

Стиль мови Гемінгвея простий і природний на перший погляд, але насправді навмисний і штучний. Типовими для його стилю є короткі речення, проста структура, яскраві описи та зосередженість на окремих деталях. Будучи молодим журналістом, Гемінгвею доводилося зосереджувати свої

газетні репортажі в основному на миттєвих подіях, не надаючи особливого опису. Коли він став письменником, він зберіг цей мінімалістичний стиль, зосереджуючись на поверхневих елементах без прямого обговорення основних тем.

Гемінгвей також був глибоко стурбований автентичністю в письмовій формі. Він вважав, що письменник може чесно поставитися до теми лише в тому випадку, якщо він брав участь або уважно спостерігав за ситуацією. Без таких знань робота письменника була б хибною, тому що читач відчув би брак досвіду автора. Крім того, Гемінгвей вважав, що автор, який пише про знайому тему, здатний писати стисло й усунути з твору багато зайвих деталей, не жертвуючи голосом авторитету.[3]

Стиль письма Гемінгвея описують як стриманий, неемоційний і необтяжений. Характеризується простотою висловлювання, безпристрасним недомовленням і скупим використанням прикметників. Це лаконічний, репортажний стиль, який також порівнюють зі способом передачі інформації об'єктивом плівкової камери, а іноді описують як об'єктивний реалізм. Те, що важливе, часто залишається невимовленим, що робить те, що насправді сказано, надзвичайно вразливим і чутливим до порушення перекладу.[3]

Список використаних джерел

1. Альошина М. Д. Критерії та принципи визначення адекватності відтворення ідіостилю автора в перекладі / Марина Дмитрівна Альошина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Сер.: Філологія. – 2018.
2. Некряч Т. Є., Довганчина Р. Г. Відтворення у перекладі мовного спектру Ернеста Хемінгуея в рамках ідіостилю. Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. Зб. наук. пр. – К.: Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка / Від. ред. Н.М. Корбозерова.–К.: Логос. – 2008
3. *Hemingway's Writing Style*. (n.d.).
<https://www.cliffsnotes.com/literature/h/hemingways-short-stories/critical-essay/hemingways-writing-style>

4. Nida E. A., Taber Ch. R. (1982) *The Theory and Practice of Translation*. Leiden, Brill Archive.

Софія Ніверська

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Науковий керівник: Барбанюк О. О., кандидат філологічних наук

ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР У ПЕРЕКЛАДІ

Переклад є важливим інструментом міжкультурної комунікації, що дозволяє людям ділитися своїми думками, ідеями та досвідом з людьми з різним мовним і культурним походженням. Однак переклад не є простим процесом, і перекладачі часто стикаються з різними проблемами, включаючи мовні, культурні та соціальні відмінності між вихідною та цільовою мовами. Одним із важливих факторів, які впливають на переклад, є гендер. Важливо враховувати гендерний аспект, щоб гарантувати, що текст перекладу точно відображає гендерну ідентичність і соціальні норми цільової культури.

Гендерний аспект перекладу включає не лише переклад гендерно-специфічних термінів, але й те, як мова конструює гендерну ідентичність, а також вплив гендеру на сам процес перекладу.

Одним із важливих викликів, з якими стикаються перекладачі, маючи справу з гендерним аспектом перекладу, є переклад гендерних термінів. Гендерні терміни – це слова, які використовуються для опису певної статі, наприклад «він» або «вона». Ці терміни часто глибоко вкорінені в мові та культурі вихідного тексту, і їх переклад вимагає ретельного розгляду гендерних норм і умовностей цільової культури [3].

У деяких випадках переклад гендерно-специфічних термінів може бути простим, як-от переклад «він» або «вона» мовами, які мають чітке розмежування між чоловічим і жіночим родами. Однак у мовах, які не мають такого розрізнення або мають різні гендерні норми, переклад гендерно-специфічних термінів може бути більш складним. Наприклад, у таких мовах,